

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : मे २०२६

सत्र २ रे

विषय : समुदाय संघटन आणि सामाजिक कृती (नविन) (BSW23-202)

दिनांक : २२/०५/२०२६ गुण: ६० वेळ: दु.२.०० ते दु. ४.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. (१०)

१. समुदाय संघटनेमध्ये ----- चा संच असतो.
अ) कार्यक्रम ब) उपक्रम क) विकास ड) आर्थिक
२. ----- हा समुदाय संघटनेतील महत्त्वपूर्ण घटक आहे.
अ) लोक सहभाग ब) सहकार्य क) संसाधने ड) लोकशाही
३. समुदाय संघटन ही एक ----- आहे.
अ) साधन ब) प्रक्रिया क) तंत्र ड) रणनीती
४. सामाजिक कृती म्हणजे सामाजिक कायदे व ----- द्वारे केलेले कल्याण होय.
अ) संशोधन ब) गरजांचे अध्ययन क) प्रचार प्रसिद्धि ड) संघटन
५. सामाजिक कृती मध्ये अन्याय व ----- च्या विरोधात कृती केली जाते.
अ) शोषण ब) राजकारण क) असामान्यता ड) भेदभाव
६. समुदाय संघटनेची प्रारूपे ----- यांनी विकसित केली आहेत.
अ) रॉथमन ब) रॉस क) फ्रेंडलेंडर ड) कॉम्प्ट
७. एकसंघपणा हे समुदाय संघटनेचे ----- आहे.
अ) साधन ब) तंत्र क) वैशिष्ट्ये ड) तत्त्व
८. चिपको चळवळ ही ----- साली सुरू झाली.
अ) १९५० ब) १९६० क) १९७० ड) १९८०
९. ----- ही चळवळ पर्यावरण संरक्षणा संदर्भात कार्य करते.
अ) चिपको ब) नर्मदा बचाव आंदोलन क) हिंदु कोड बील ड) ग्रामदान
१०. ----- ही चळवळ महिला अधिकारांसंदर्भात आहे.
अ) हिंदु कोड बिल ब) चिपको क) भूदान ड) नर्मदा बचाव आंदोलन

प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)

- १) समुदाय संघटनेची तत्वे उचित उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
- २) पर्यावरणीय चळवळींचे वर्णन करा.
- ३) समुदायाची कार्ये लिहा.
- ४) सामाजिक कृतीचा समाजकार्याच्या इतर पद्धतींशी असणारा सहसंबंध विशद करा.

प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (१५)

- १) महिला चळवळींचे सविस्तर वर्णन करा.
- २) समुदाय संघटनेची प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- ३) सामाजिक कृतीची तत्वे आणि रणनीती लिहा.

प्र.४ टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)

- १) दलित चळवळ
- २) समुदायाची वैशिष्ट्ये
- ३) समुदाय संघटकाच्या भूमिका
- ४) समुदायाचे प्रकार
- ५) कृषी चळवळी

Sub : Community Organisation and Social Work (New) (BSW25-202)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. Community organization consists of series of -----
a) Program b) Activities c) Development d) Economic
2. ----- is the important component in community organization.
a) People Participation b) Cooperation c) Resources d) Democracy
3. Community organization is the -----
a) Tool b) Process c) Technique d) Strategy
4. Social Action means Mass betterment through Social legislation and -----
a) Research b) Need Assessment c) Publicity d) Organization
5. Social action works against the injustice and -----
a) Oppression b) Politics c) Inequality d) Discrimination
6. ----- has developed the modern of community organization
a) Rothman b) Ross c) Friedlander d) Compte
7. Homogeneity is the ----- of community organization
a) Tool b) Technique c) Characteristics d) Principle
8. In ----- the Chipko Movement was started
a) 1950 b) 1960 c) 1970 d) 1980
9. The ----- movement is working for environmental concerns
a) Chipko b) Narmada Bacho c) Hindu Code Bill d) Grandan
Andolan
10. The ----- movement is about Rights of Women
a) Hindu Code Bill b) Chipko c) Bhoodan d) Narmda Bachao
Andolan

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) Explain the Principles of community organization with suitable examples
- 2) Describe the environmental movements
- 3) Write the functions of community
- 4) State the relevance of social action with other methods of social work

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Describe the women movements in detail.
- 2) Explain the process of community organization
- 3) Write the principles of strategies of community organization

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Dalit Movement
 - 2) Characteristics of community
 - 3) Roles of community organizer
 - 4) Types of community
 - 5) Agrarian movemnets
-